TIBETAANSCHE
TEMPELSCHILDERINGEN

TIBETAN
TEMPLE PAINTINGS

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

TIBETAANSCHE
TEMPELSCHILDERINGEN

DOOR

W. J. G. VAN MEURS

0000100922S
0010-75636751

AMSTERDAM
UITGEVER: W. J. G. VAN MEURS
HEERENGRACHT 489

1924

TIBETAN
TEMPLE PAINTINGS

BY

W. J. G. VAN MEURS

TRANSLATED BY
MAY HOLLANDER

AMSTERDAM
W. J. G. VAN MEURS
HEERENGRACHT 489

1924

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA
BAT. GENOOTSCHAP VAN K. EN W.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Ars. 1. 1502 Kapa

Ars. 1. 1502 KAPA

Pp. 292.490

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De hier beschreven en afgebeelde Tibetaansche schilderingen waren in het einde van 1918 en het begin van 1919 geëxposeerd in het Rijksmuseum te Amsterdam. Een ruim jaar later werd in een document, onderteekend door vijftig Hollandsche autoriteiten en kunstenaars, de wensch uitgesproken, dat deze collectie Rijkseigendom mocht worden. De tijdsomstandigheden lieten echter de Regeering niet toe om tot aankoop daarvan over te gaan. Wel werd door haar een aanzienlijk bedrag toegezegd in eene eventueele schenking, doch tot op heden kwam die schenking niet tot stand.

Intusschen werd de belangrijkheid dezer collectie, in hoofdzaak wel om hare strenge schoonheid, maar ook wijl zij in groote trekken den Tibetaanschen godsdienst en zijne geschiedenis iconographisch representeert, erkend door eerste buitenlandsche autoriteiten, zoowel van Frankrijk als van Duitschland.

Professor Dr. Albert Grünwedel, de vermaarde Duitsche Tibetkenner eindigt zijn brief van 26 Mei 1922 aan den schrijver dezer publicatie met de woorden: „Es wäre sehr zu hoffen dass gerade Ihre mit soviel Einsicht gesammelten Bilder in Staatsbesitz kommen."

Op aandrang van vele belangstellenden in de Oostersche Kunst wordt dit opstel, reeds verschenen in het tijdschrift „Wendingen" van Januari en Februari 1919, thans afzonderlijk uitgegeven.

The Tibetan paintings described and reproduced here were exhibited at the Rijksmuseum of Amsterdam at the end of 1918 and the beginning of 1919. Just over a year later a document was drawn up, signed by fifty Dutch artists and other persons of note, expressing the wish that this collection might become State property. The state of affairs prevailing at the time, however, did not permit of the Government's making the purchase. It did promise the grant of a considerable sum in the event of a donation being forthcoming but, up to the present day, there has been no such donation.

In the meantime the importance of this collection has been recognised by the foremost foreign authorities, both in France and in Germany, principally on account of its austere beauty but also because it represents, iconographically, Tibetan religion and its history in its main features.

Professor Dr. Albert Grünwedel, the famous German Tibet connoisseur ends his letter of 26th May 1922, addressed to the author of this publication, with the following words: „Es wäre sehr zu hoffen dass gerade Ihre mit soviel Einsicht gesammelten Bilder in Staatsbesitz kommen". (It is greatly to be hoped that just your pictures, which have been collected with so much insight, may become the property of the State).

At the insistence of many patrons of Oriental Art this essay, which already appeared in the January and February 1919 numbers of the periodical „Wendingen", has been published separately.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

TSONGKHAPA

AFMETING:
0.86 — 0.55 M.

TSON K'APA

SEIZE:
0.86 — 0.55 M.

AFB. 2

FIG. 2

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

TSON K'APA

SEIZE:
0.86 — 0.55 M.

TIBETAANSCHE TEMPELSCHILDERINGEN

DOOR

W. J. G. VAN MEURS

Zooals de vruchten voorgetuigden van de weelderigheid van den bodem des beloofden lands, zoo geven de zeldzame schilderingen, die men ooit van Tibet krijgt te zien, blijke van uit wat verheven geestesweelde de kunst werd geboren — en wellicht nog daar komt — in dat ver afgelegen land, waartoe de toegang voor den westerling maar steeds blijft verboden.

In een rust, die doet denken aan dien, waarin de Europeesche middeleeuwsche monnik in zijne stille kloostercel, uitziende op zijn weldadig-stillen kloostertuin, zijne getijdeboekskens calligrapheerde en ze verluchtte met sierlijke initialen, bloemrijke ranken en miniatuur-schilderijtjes, vaak vochtig van gevoel, . . . in zulk een rust moeten ook die Tibetaansche geheele miniaturen-tableaux zijn geconcipiëerd en geschilderd. Ook zij zijn het werk van kloosterlingen, maar kloosterlingen van het Oosten, in wier bloed de schittering is van edelgesteenten, die in de hersenen het licht doet ontsteken, dat de hallen van de ziel maakt tot zalen van een tooverpaleis. Daarin troont de geest, een machtig heer, over hier nog wel zeer onbekende werelden.

Want al vermeent men, dat in de laatste tientallen van jaren in den westerschen mensch stralen van de indische zielewereld zijn doorgedrongen, meer dan een schemerende parelglans is dat toch niet. De oostersche begrippen te kunnen zien in hun eigen licht, zoodat zij voor den geest daar staan als de pralend blanke lotos, dat vermag de oosterling alleen. Zij zijn van zijn natuur.

„Geloof mij", zeide mij eens een boeddhistisch geleerde uit Lahore, met wien ik bij eene Engelsche familie op een landgoed buiten Londen kennis maakte, „uwe leer van Jezus met al hare heerlijke symbolen en diepe wijsheid is in uwe landen nog

TIBETAN TEMPLE PAINTINGS

BY

W. J. G. VAN MEURS

In the same manner as the fruit testified to the luxuria of the soil of the Promised Land, so do the rare paintings from Tibet that one ever sees reveal from what exalted spiritual wealth the art was born — and, perhaps still will there be born — in that far distant land from which Western mankind is still precluded.

In a peacefulness which is reminiscent of that in which the European medieval monk, in his quiet monastic cell, looking out upon the luxuriant stillness of his monastic garden, calligraphied his little books of seasons and enhanced them with elegant initials florescent tendrils and little, miniature pictures, often luscious in sentiment . . . in such peacefulness, also, those Tibetan complete miniature-tableaux were conceived and painted.

They, too, are the work of monastics, but monastics of the East in whose blood is the brilliance of precious stones which ignites the brain with a light that transforms the spaces of the soul to the halls of a fairy palace. There the spirit reigns, a mighty master, over worlds still very unknown here.

For, although it may be imagined that rays of the Indian soul-world have penetrated Western man in the last few decades, yet these are not more than a shimmering pearl-ray. To be able to see Eastern ideas in their own light so that they stand out in the mind like the sparkling, bright lotus — that is granted to the Oriental alone. They belong to his nature.

„Believe me", said a Buddhist scholar of Lahore to me once, whose acquaintance I made on an English estate outside London „Your doctrine of Jesus, with all its lovely symbols and profound wisdom is, in your countries, not understood even to a tenth part — I do not speak of application —

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Afb. 3 SHAKYAMOENI

Fig. 3 SĀKYA-MUNI

Afb. 4 DHARMAKIRTI

Fig. 4 DHARMA-KĪRTI

niet voor een tiende begrepen — over toepassing spreek ik niet — van zooals zij voor ons zich opendoet. Denk niet dat de naam van uw verlosser voor ons, theologen van het oosten, een vreemde zij. Van zijn twaalfde tot zijn dertigste jaar, een tijd, waar uw bijbel geen gewag van maakt, heeft — en dat is onze vaste overtuiging, — hij, die toch ook oosterling was, aan onze bronnen geleefd, waar alle wijzen van toen eens hunne lafenis zochten. Eene diepgaande vergelijkende studie geeft er ons de gronden voor."

„Maar," zeide ik, „hoe heeft zijn woord in het westen dan zòò tot de gemoederen kunnen doordringen?"

„In de eerste plaats zeker door die schoone kern van algemeen menschelijke wijsheid, waar onze bronnen zoo onuitputtelijk van zijn... Doch al de oorzaken

such as it is revealed to us. Do not imagine that the name of your Redeemer is a strange one to us, the theologians of the East. From His twelfth to His thirtieth year, a period of which nothing is told in your Bible, He — and of this we are convinced — Who, after all, was also an Oriental, lived at our sources where all the sages of that time once sought balm. A probing comparative study supplies us with grounds for the supposition."

„But", said I, „How is it then that His Word has so penetrated into Western minds?"

„In the first place certainly, because of the beautiful core of general human wisdom with which our sources are so inexhaustibly replete... But, how is one to pursue and probe all the causes of the propagation of His doctrine in the West?... At

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

FIG. 4 DHARMA-KIRTI

not imagine that
strange one to us,
n His twelfth to
which nothing is
of this we are
also an Oriental,
the sages of that
bing comparative
the supposition."
at His Word has
?"
se of the beautiful
with which our
ete . . . But, how
the causes of the
the West? . . . At

AFB. 5 PRABHAKÊTOE

FIG. 5 PRABHÂKÊTU

AFB. 6 SARASVATI

FIG. 6 SARASVATI

van de verbreiding zijner leer in het westen na te gaan ? . . .
Op 't oogenblik, helaas, is er in de harten der menschen niet veel meer van over; daarvan getuige uwe wanbeschaving. Ik, die uit het oosten kom, heb recht haar zoo te betitelen.
Eens was het bij u beter en men was dichter bij het wezen van uw leer dan alle godgeleerden van thans. Men leefde in een schoonen morgen-, middag- en avondschijn. En daar waren bloemen, waar allen zich in verlustigden en door een ieder werden gekend. Dat gaf een gemeenschappelijken band. En men zag ze telkens in ander licht, en zoo deed men dagelijks nieuwe vondsten van schoonheid, waarvan de verrukking bleef beklijfd in het werk van den dag. O, houd in waarde, wat men u daarvan heeft

present, alas! there remains but little of it in the hearts of mankind; let your false civilisation witness to that. I, who come from the East, have the right so to name it.
Once upon a time things were far better with you and you were far nearer the essentials of your Creed than any theologians of to-day. Man lived in a beautiful morning, noon and evening glow. And there were flowers which rejoiced everybody and which were known to every one. That created a social bond. And they were constantly seen in a fresh light so that every day new discoveries of beauty were made, the ecstasy of which was imprinted upon daily work.
O retain in value the legacy left you, from the great cathedrals to the humble object of domestic use!

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Afb. 7 NAGARDJOENA

Fig. 7 NĀGĀRJUNA

Afb. 8 RAHOELABHADRA

Fig. 8 RÂHULABHADRA

nagelaten, van de groote kathedralen tot het nietige voorwerp van huiselijk gebruik! Zij zijn uit rijken waar al zoo lang het licht van is gedoofd. Toen ging het geluk van de gemeenschap henen. Thans is het in de menschen dood. En niet eerder, zeg ik u, zal er van eene waarachtige samenleving weer sprake kunnen zijn, voordat er eene schoone geestelijke wereld weer is, waar men gemeenschappelijk in leeft, hoe zich die dan ook moge hebben gevormd.

Vraagt een van u allen mij nu, hoe het beste te geraken tot het wezen der christelijke leer, dan zou ik u raden: ga tot die nalatenschap terug, verkeer lange daarmêe en gij komt verder dan eenig geestelijke u brengen kan.

Wie den grooten geest van het oosten mocht willen benaderen, hem verwijs ik naar de verwerkelijkte

They come from realms in which the light has so long since faded. Then communal happiness departed and in mankind it is now dead. And I say unto you, there will be no true social intercourse again until a beautiful, spiritual world comes into existence in which one lives in common, however this world may have been formed.

Should any of you ask me now how best to attain to the core of Christian doctrine, then I should advise you: return to that heritage, make a long sojourn in it and you will reach farther than any priest can take you.

Whoever might wish to approach the East, him will I refer to the materialised conceptions of Eastern beauty in which that spirit lives and surrenders itself for ever. But one must come to it as unprejudiced

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

RÂHULABHADRA

e light has so
piness departed
nd I say unto
ercourse again
s into existence
ver this world

v best to attain
should advise
long sojourn
any priest can

East, him will
ns of Eastern
rrenders itself
unprejudiced

concepties van oostersche schoonheid, waarin die geest leeft en zich geeft voor alle tijden.
Uit liefde geboren, doen zij liefde ontsteken en daardoor alleen vindt men toegang.
Maar men heeft ervoor te komen zoo onbevooroordeeld als een kind voor zijne moedertaal, die het nog moet gaan leeren spreken.
Doch dit lijkt mij voor den westerling wel eene onoverkomelijke hindernis.
Van hoevele schijnbaar alleen-recht-van-bestaan hebbende begrippen heeft men zich los te maken, om daarnaast andere te kunnen erkennen.
Om even te toeven bij maar een eenvoudig geval:
Gij weet, hoe men den Japanschen schilder verwijt gebrek aan perspectivische kennis. Men ziet van hem dan ook zelfs schilderingen, waar, tegen al uwe regelen der perspectief in, de lijnen, inplaats van naar elkâar toe te loopen van den toeschouwer à f, dit juist omgekeerd doen naar den toeschouwer t o e. En toch is de schoonheid volmaakt. Dat komt omdat die lijnen zóó en n i e t anders in harmonie zijn met al de overige van de compositie, zooals die uit den geest van den Japanschen kunstenaar is voortgekomen.
Dat die begrippen soms zoo lijnrecht tegenovergesteld zijn aan de uwe en . . . toch ècht . . . de Japansche vrouw, die nooit als de Europeesche den draad zal steken in het oog van de naald, maar altijd het oog van de naald zal halen over den draad . . . waar zoovele van de eenvoudigste verrichtingen geschieden tegenovergesteld aan de uwe, daar is eene geheel andere bewerktuiging van het individu.
Maar . . . de sterren hier in den avond boven uw

Afb. 9 MILARASPA

as a child to its mother-tongue, which it has yet to learn to speak.
Yet this seems to me an insurmountable obstacle for Occidentals.
For, how many ideas which, apparently, alone have right of existence, would not have to be sacrificed for the purpose of acknowledging others beside them. I will for the moment restrici myself to but a simple example:
You know how the Japanese painter is reproached with want of perspective knowledge. Indeed, from his brush one even sees paintings in which, in opposition to all your rules of perspective, the lines, instead of receding from the spectator towards each other, do exactly the reserve, i.e., t o w a r d s the spectator. And yet the beauty is perfect. That is because the lines thus, and not otherwise, are in harmony with all the remainder of the composition such as that was produced by the mind of the Japanese artist.
The fact that those conceptions are sometimes diagonally opposed to yours and . . . are yet real. . . . the Japanese woman who will never draw the thread through the eye of the needle like the European woman but will always place the eye of the needle over the thread . . . where so many of the simplest occurrences take place in a completely contrary manner to yours, there is an entirely different organisation of the individual.

Fig. 9 MI-LA-RAS-PA

But . . . the stars here in the evening above your head are the same as those yonder. And just as you raise your eyes to that light, so also does the

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

hoofd zijn dezelfde als daarginder. En evenals gij de oogen opslaat naar dat licht, doet dat ook de Oosterling. Zoo is er hetzelfde licht voor u en voor hem.
En zoo is er licht van eeuwigheid voor alle menschen. Maar dàt verzeker ik u, er is nog veel licht voor u verborgen, waar hij u brengen kan."
Voor zooverre die Indiër met zijn donker gelaat en diepen blik op dien onvergetelijken namiddag mijner kennismaking.

Het waren de beide lievelingsvrouwen van den in de zevende eeuw over Tibet regeerenden koning Srong Tsan Gampo — de eene, Wench'eng geheeten, eene dochter van den Chineeschen keizer Taitsoeng uit de Tang Dynastie, de andere, Brikoeti, eene prinses van Nepaal —, die beiden van huis uit innig boeddhistisch haren nog jeugdigen gemaal — hij was niet ouder dan negentien, toen hij twee jaren na de huwelijksvoltrekking met de Nepaalsche er zijne Chineesche schoone bij kreeg — tot het boeddhisme bekeerden en hem ertoe bewogen, om voor het heil van Tibet zijnen eersten minister, Thoenmi Sambhota met gevolg naar Indië te zenden, om na bestudeering der heilige leer terug te keeren met bekwame boeddhistische priesters en de noodige heilige geschriften voor de bekeering van het land. Srong Tsan Gampo was, hoe jong ook nog, een vorst van groote hoedanigheden.
Niet alleen wist hij het gezag te handhaven, door zijn vader verkregen over de verschillende stammen van Tibet, met zijn beleid van veldheer behoedde hij zijn volk voor invallen vanuit de omliggende rijken.
De beide prinsessen, van Nepaal en China, waren hem dan ook door haren respectievelijken koninklijken en keizerlijken vader uit ontzag geschonken. Op de hier afgebeelde oud Tibetaansche schildering, afb. 14, zien wij hem op witten hengst, in volle wapenrusting met helm en panache, in de geheven rechterhand de lans, met de linker de teugels houdend van zijnen schimmel, en aldus te paard in eene omstraling van vlammen, het hoofd tegen eene omvlamde aureool. Acht ruiters, evenzoo uitgedost en omvlamd als hij, ook alle op witten strijdhengst, omgeven hem rennend.
Op deze schilderij is door de verdeeling een geheel verkregen van groote rhythmische schoonheid, te schooner nog door de vatting in eenen benedenrand gevuld met demonen en dieren, dieren-

Oriental. Thus there is the same light for you and for him.

And thus there is the light of eternity for every-one. But of this I assure you, there is still much light hidden from you to which he can bring you."

Thus far that Indian with his swarthy face and deep eyes on that unforgettable afternoon of our acquaintanceship.

It was the two favourite wives of King Sron Tsan Gampo, reigning over Tibet in the seventh century, — one called Wench'eng, a daughter of the Chinese Emperor T'aitsung of the Tang Dynasty, the other Bhrikuti, a princess of Nepal — who, both born and bred sincerely Buddhistic, converted their young husband — he was not older than nineteen when, two years after his marriage to the Nepalian, he was endowed with his Chinese bride — and moved him, for the weal of Tibet, to send his Prime Minister, Thonmi Sambhota and suite to India for the purpose, after studying the holy doctrine, of returning with capable Buddhist priests and the necessary holy scriptures for the conversion of the country.

However young still, Sron Tsan Gampo was a prince of great qualities.
Not only did he know how to maintain the power bequeathed him by his father, over various tribes of Tibet but, by his captaincy of his army, kept his people immune from invasions from surrounding kingdoms.
Indeed, both the princesses, of Nepal and China, were given to him by their respective royal and imperial fathers out of awe and respect. In the old Tibetan painting represented in fig. 14 one sees him depicted on a white supernatural stallion, in full armour with helmet and crest, a lance in his raised right hand, while he holds the reins of his horse with his left hand, thus mounted in a glowing shroud of flames, his head against a flaming halo. Eight horsemen clad and flame-enshrouded like himself, all of them also mounted upon a white supernatural war-steed, surround him, cantering.
In this picture the composition is so contrived as to obtain an entirety of great rhythmic beauty, the more beautiful for a lower border filled in with demons and animals, animal hides and objects of a

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

ame light for you and
eternity for every=one.
ere is still much light
e can bring you."

swarthy face and deep
ternoon of our acqain=

res of King Sron Tsan
in the seventh century,
ughter of the Chinese
ng Dynasty, the other
l – who, both born
converted their young
than nineteen when,
to the Nepalian, he
ese bride – and moved
t, to send his Prime
and suite to India for
the holy doctrine, of
dhist priests and the
the conversion of the

an Gampo was a prince

to maintain the power
er, over various tribes
ncy of his army, kept
sions from surrounding

, of Nepal and China,
r respective royal and
and respect. In the
ted in fig. 14 one sees
supernatural stallion,
and crest, a lance in
e holds the reins of his
mounted in a glowing
nst a flaming halo. Eight
rouded like himself, all
a white supernatural
ntering.
tion is so contrived as
t rhythmic beauty, the
border filled in with
hides and objects of a

huiden en voorwerpen voor de krijgsmansuitrusting en van symbolische beteekenis, in rythmische ordonnantie van weerskanten naar het midden toe, waar de stoepa troont, het boeddhistisch gedenkteeken met den daarin rustenden reliquie van den vereerden heilige.
Al vermelden Chineesche kronieken hem ook als een zeer oorlogzuchtig vorst, voor Tibet was de regeering van Srong Tsan Gampo met de inmenging zijner beide lievelingsvrouwen zóó weldadig, dat het volk hem is gaan zien, en in hun boeddhistische kerk hij is opgenomen, als eene incarnatie van den in het Sanskrit geheeten bodhisatwa Padmapani, of Chenrési gelijk de Tibetanen hem noemen.
Op de zooeven beschreven schildering wijzen de hem omgevende vlammen, de bovennatuurlijke paarden en de stoepa op zijne vergoddelijking.
Padmapani, de Indische Awalokiteshwara*) de heer die (liefderijk) op u neerziet, kwam voort uit eenen lichtstraal van het rechteroog van den Dhyani=Boeddha Amitabha, de hemelsche inspiratie van Shakyamoeni (zie afb. 3) of Gautama=Boeddha, den ons bekenden stichter van de boeddhistische leer.
Dit geschiedde in den Soekhavâti, den vreugdeshemel, waar Amitabha zetelt op zijn lotostroon.
In dit gelukzalig oord van wondere tuinen en vijvers, waarop bloemen vol geuren wiegelen als eeuwig wolkende wierookvaten, komen de zielen der brave wereldlijken die het Nirwana zouden hebben bereikt, waren de eischen hun niet te zwaar geweest. Zij blijven daar eenige duizenden van jaren, alvorens voor het laatst te worden wedergeboren, voorzien van de dan voldoende kracht.
Eene Tibetaansche legende verhaalt, dat Padmapani al dadelijk na zijne schepping zoo begaan was met de lijdende zielen, dat hij besloot ze van de hel toch zeker te zullen verlossen. En hij sprak als wensch uit, dat hij mocht sterven, zoo hij daar niet in slaagde. Toen verzonk hij in meditatie.
(Het geloof van sommige westerlingen aan vaak te kunnen bereiken, waar men sterk aan denkt, is bij den oosterling een vast overtuigd=zijn van de krachts=ontwikkeling door diepe overpeinzing).
En de hel liep leeg.
Maar toen de laatste ziel was gered, stroomde opeens de plaats der folteringen weer vol met nieuwe

*) Avalokitêçvara is Sanskrit. Bij de Chineesche vertaling is door ver=wisseling van svara (= luit) met îçvara (= heer) de naam ontstaan, dien verkort wij kennen als Kwan=Yin voor het beeld der liefde en barmhartigheid in China, dat daar echter vrouwelijk is.
De beteekenis van den Chineeschen naam zoo is: de Bodhisatwa, die het geluid der wereld beschouwt. (Waar in dit opstel bij de uitheemsche woorden de taal niet staat vermeld, zijn deze uit het Sanskrit. De spelling is zooveel mogelijk phonetisch. (Tib. achter een woord beduidt Tibetaansch.)

warrior's armour and symbolical in meaning, in rhythmic ordonance from both sides towards the middle where the stupa is enthroned, the Buddhist memorial with its contents of relics belonging to the worshipped saint.
Although Chinese chronicles mention him as a very bellicose prince, for Tibet, Sron Tsan Gampo's government, with the intervention of his two favourite wives, was so salutary that his people came to regard him — and in their Buddhist church he is accepted — as an incarnation of what in Sanskrit is termed „Bodhisattva Padma=pāni" or „Chenrési" as the Tibetans call him.
In the picture just described, the flames surrounding him, the supernatural horses and the stupa are emblems of his divinity.
Padma=pāni, the Indian "Avalokitêcvara" *) the lord who looks down on you (lovingly), came forth through a ray of light from the right eye of the Dhyani=Buddha Amitabha, the heavenly inspiration of Shakya Muni (see fig. 3) or Gautama=Buddha, the founder, known to us, of the Buddhist doctrine.
This happened in the Sukhāvâti, the heaven of joy where Amitābha is seated upon his lotus throne.
In this blissful abode of magic gardens and ponds on which odiferous flowers sway to and fro like ever=clouding incensevases, the souls of good world=lings come who are supposed to have reached Nirvana, provided the demands upon them had not proved too severe. There they remain for some thousands of years before being re=born for the last time, provided with the then requisite strength.

According to a Tibetan legend, Padma=pāni, imme=diately upon his creation, had such compassion with suffering souls that he decided most certainly to release them from hell. And he expressed a wish that he might die if he should fail in this. Then he sank in meditation. (The belief of some occidentals in successful achievement provided sufficient con=centration be bestowed is in the Oriental a fixed conviction of the influence of deep meditation upon the development of power).
And hell was emptied.
But when the last soul had been saved, the abode

*) Avalokitêçvara is Sanskrit. In Chinese translation originated through the exchange of svara (= lute) for îçvara (= lord) which, abbreviated, we know as Kwan=Yin for the image of Love and Mercy in Chine which, however, there is feminine.
The meaning of the Chinese name thus is: The Bodhisattva who regards the sound of the world.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

QP CARD 101 V2

TIBETAANSCH
PANTHEON
▫ ▫ ▫
AFMETING:
1.47 — 0.97 M.

TIBETAN
PANTHEON
▫ ▫ ▫
SEIZE:
1.47 — 0.97 M.

AFB. 10

FIG. 10

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

TIBETAN
PANTHEON

SEIZE:
1.47 — 0.97 M.

FIG. 10

AFB. 11

FIG. 11

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

zondaren. Toen kwam de wanhoop in Padmapani en werd zóó groot, dat zijn hoofd brak, en het brak in vele stukken.
Amitabha bracht die bijeen, maar niet één hoofd er meer uit kunnende samenstellen, gaf hij zijn zoon de tien piramidaal opgestapelde hoofden met daar zijn eigen beeltenis nog boven op, waarmede wij den grooten beschermheilige van Tibet op tempelschilderijen zien afgebeeld.
Op het hier afgebeelde groote Pantheon (zie afb. 10) is hij op regel 4 het 6de beeldje van links; wij zien hem hier ook op de schildering met de middenfiguur Tsongkhapa op afb. 2. Op beide doeken komt hij in die gestalte voor en met de daarbij behoorende acht armen, waarvan twee zijn geheven voor den borst met de handen in de houding van het gebed, in vier andere handen houdt hij de bekende attributen: den rozenkrans, den lotos, pijl en boog, en het wiel van de wet, in eene nog de flacon met ambrozijn. Gewoonlijk echter ziet men hem met één hoofd en vier armen, twee handen biddend, in de beide andere de rozenkrans en de lotosbloem. Eens toen Padmapani naar de aarde overboog en naar de menschenwereld keek, schoot zijn meêlijdend gemoed zoo vol, dat in zijn linkeroog een traan welde . . . hem ontviel . . . en daar ontstond een meer, waaruit een bloeiende lotosknop opkwam, die zich stralend opende, en statig rees daaruit op, eene goddelijke, donkerkleurige vrouw van louter medegevoel.
Een andermaal gaf een traan, zoo zijn rechteroog ontvallen, een meer, waarop uit eene lichtende lotosbloem eene wonderschoone blanke vrouw zich verhief, wier hart echter geheel gelijk was aan dat van de andere. Beide gratiën van een en al barmhartigheid en genade hebben zich geïncarneerd in de donkere Nepaalsche- en de blanke Chineesche vrouw van Srong Tsan Gampo. Hare goddelijke namen zijn de groene- en witte Tara, groen, wijl in afbeeldingen bij de Tibetanen dit de conventioneele kleur voor den donkeren gelaatstint is.
Voor wie diep in de Oostersche wijsheid is doorgedrongen, zijn al deze legenden er gekomen als bloemen van de leer, maar uit diepen zin.
Voor de kinderen der aarde gaat de verbeelding zoo licht in werkelijkheid over. Voor de tallooze kinderen van het Oosten zijn ook deze legenden geen legenden meer. Of hun leven er minder schoon en gelukkig om is? En of zij er nog niet dichter meê staan bij de waarheid? Vele dezer legenden toch hebben een grond zoo waarachtig als er verband bestaat tusschen het

of torment was suddenly flooded with fresh sinners. Then came despair to Padma-pani and grew so heavy that his head brake and brake in many pieces. Amitābha collected these but, unable to reconstruct one head from them, he gave his son the ten pyramidally piled-up heads with his own face atop, with which we see the great patron saint of Tibet represented in temple pictures.
In the big Pantheon tableau represented here (see fig. 10) he is the sixth little image from the left in row 4. We see him here also in the picture with the centre-figure Tsongkhapa in fig. 2. On both canvases he appears in that form and with the eight arms appertaining thereto, of which two are raised in front of the breast with the hands in position for prayer, in the four other hands he holds the well-known attributes, viz., the rosary, the lotus, bow and arrow and the wheel of the law; in another the flagon of ambrosia. Usually, however, he is seen with one head and four arms, two handspraying, in both the others the rosary and the lotus flower. Once, when Padma-pani leaned over towards the earth and looked upon the world of man, his compassionate spirit was so filleed that a tear welled up into his left eye . . . dropped from him . . . and a lake came into being, out of which arose a flowering lotus bud which opened, shining, and from it rose majestically, a heavenly, dark-coloured woman of sheer pity.
Another time a tear, fallen from his right eye in the same manner, produced a lake, upon which a marvellously beautiful fair woman rose from a shining lotus flower, whose heart, however, was entirely like that of the other. Both graces, composed wholly of pity and mercy, were incarnated in the dark Nepalian and the fair Chinese wives of Sron Tsan Gampo. Their celestial names are the Green and White Tārā; green, because in Tibetan representations, this is the conventional colour for a swarthy complexion.
Whoever has penetrated deep into Oriental wisdom, to him all these legends have come like the flowers of the doctrine but with profound, underlying meaning. To the children of the earth, imagination so easily merges into reality. To the children of the East, also these legends are no longer legends. Does this make their life less beautiful and happy? And does it not bring them nearer to truth? Surely many of these legends have a basis as true as there is connection between the swelling water of a spring and the image of eloquence, poetry and music. "Sarasvati",

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

ith fresh sinners.
ni and grew so
e in many pieces.
ble to reconstruct
his son the ten
is own face atop,
on saint of Tibet

esented here (see
e from the left in
the picture with
fig. 2. On both
n and with the
f which two are
th the hands in
other hands he
viz., the rosary,
heel of the law; in
lly, however, he is
wo handspraying,
the lotus flower.
over towards the
rld of man, his
that a tear welled
from him . . . and
f which arose a
ed, shining, and
nly, dark-coloured

his right eye in
e, upon which a
an rose from a
t, however, was
n graces, composed
incarnated in the
ese wives of Sron
nes are the Green
Tibetan represen-
lour for a swarthy

Oriental wisdom,
like the flowers of
nderlying meaning.
agination so easily
ldren of the East,
legends. Does this
happy? And does
n? Surely many of
ue as there is con-
er of a spring and
music. "Sarasvati",

AMITAYOES
AFMETING:
0.41 — 0.78 M.

AMITAYUS
SEIZE:
0.41 — 0.78 M.

AFB. 12

FIG. 12

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

wellende water van de bron en het beeld van de welsprekendheid, de poëzie en de muziek.
„Sarasvati" de bronnefee, . . . in Tibet zien wij haar gezeten op eenen lotostroon en gevoelig tokkelt zij er de luit.
Op de beide schilderingen, waar wij zooeven Padmapani aanwezen, staat ook zij afgebeeld, op de eene in een medaillon; op het tableau van die honderd beelden uit het Tibetaansche Pantheon (zie afb. 10 en 6) is op den zesden regel van boven zij het tweede beeldje voor den toeschouwer van links.
Wat bij vele figuren al dadelijk treft is het precieuse gebaar. Stellingen van armen, handen en vingers der boeddhistische godheden en der lamaïstische priesters-bij-den-dienst hebben steeds eene symbolische beteekenis. Zoo'n conventioneele geheiligde houding heet in het Sanskrit eene moedra.
Moedra's zijn er vele.
Men heeft de moedra van de meditatie (Dhâyna moedrâ): dan rusten de handen op elkaar liggend in den schoot met de palm naar boven gekeerd, . . . de moedra van den redetwist (Vitaraka moedrâ), wanneer de rechterhand zich heft ter hoogte van den borst met de palm naar voren, terwijl wijsvinger en duim elkander raken en de overige vingers een weinig zijn gebogen, . . . de moedra van het gebed, en zoovele moedra's meer.
In de kunst, waar de geest in de uitbeelding leeft, is het gebaar de voortzetting van de zichtbare, gevoelde gedachte.
Heeft die geest eenmaal opgehouden te bestaan, dan is de hand minder dan van een verstijfden doode. Betreed maar eene katholieke kerk van onzen tijd met haar pronk van „heiligenmennekens," zooals mij die eens door een fabrikant daarvan in Zuid-Limburg werden genoemd, en gij zult ondervinden hoe koud het gebaar van die zinnelooze poppen u laat.
De uiterst delicate gestes op het hier afgebeelde groote Tibetaansche Pantheon-tableau (zie afb. 10), dit unique stuk, zijn zoo verre van levenloos, van ledig, als de heerlijke gothiek van voorheen afstaat van die moderne katholieke kerk als daarvan eene annunciatie van Botticelli te Florence.
Het Boeddhisme, dat door het gezantschap van koning Srong Tsan Gampo met de mêekomende Indische priesters van uit Indië in Tibet werd gebracht, was niet meer de onvermengde, oorspronkelijke leer, zooals die door Gautama-Boeddha was verkondigd.
Nadat keizer Ashoka, die op de helft der derde

the Fairy of the Spring . . . . in Tibet we see her seated upon a lotus throne where she feelingly fingers her lute.

In the two pictures in which we have just indicated Padmani she is depicted too, in one in a medallion; in the tableau of those hundred images from the Tibetan Pantheon (see fig. 10 and 6), in the sixth row from the top, she is to be found as the second little figure on the left (from the spectator's point of view).
In many figures, that which immediately strikes the eye is their "precious" gesture. Position of arms, hands and fingers of Buddhistic gods and Lamaistic service-priests always has a symbolical meaning. A conventional, sanctified attitude of the sort is termed a "mudra" in the Sanskrit.

There are many mudras. There is the mudra of meditation (Dhyāna mudrâ): then the hands lie, one upon the other, in the lap, palm turned upwards. The mudra of discussion (Vitaraka mudrâ), when the right hand is raised to the level of the chest, the palm forwards, while the forefinger and thumb touch and the other fingers are slightly bent. The mudra of prayer and so many more.

In art, where mind lives in its expression, gesture is the continuation of the visible, felt thought. Once the mind has ceased to exist, then the hands holds less meaning than that of a stiffened corpse.
If you enter a Catholic Church of our own times with all its show of "Little holy men" — such as a manufacturer of these images in South Limburg once termed them to me — you will experience how cold the gesture of those senseless puppets leaves you.
The extremely delicate gestures in the big Tibetan Pantheon-tableau, that unique piece, (shown here in fig. 10) are as far removed from being lifeless and empty as the glorious Gothic of heretofore is removed from the modern Catholic Church and as an Annunciation by Botticelli in Florence, from the modern Catholic Church.
The Buddhism that was brought from India to Tibet by King Sron Tsan Gampo's embassy and its accompanying Indian priests, was no longer the unalloyed, original doctrine such as that which had been proclaimed by Gautama-Buddha.
After Emperor Ashoka, who reigned over ancient India during the middle of the 3rd century B.C.,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

eeuw voor Christus over het aloude Indië regeerde, den godsdienst der boeddhisten had verheven tot godsdienst van den staat, werd de leer niet alleen ijverig in alle deelen des lands onderwezen, ook over de grenzen werden zendelingen gezonden en groote bekeeringen hadden plaats in Birma, Siam, op Ceylon, in Nepaal, Kashmir, Bactrië en Afghanistan.
Maar onder keizerlijke bescherming nam de weelde der orden toe, het ritueel breidde zich uit en allengs kwamen er om het geloof meer en meer mystieke nevelen, waarin wel schoone glansen, echter bij de verschillende volkeren verschillend al naar den aard hunner innerlijke nuanceering. Tenslotte waren er onder de geestelijken, die afdwaalden, en al verder en verder van de fijne vertakkingen, die alle komen vàn en weer gaan nàar het pad, dat toen als eene zilverlichtende lijn door de duisternis leidde.
Concilies werden noodig.
Nochtans op het groote concilie, gehouden in de eerste eeuw onzer jaartelling te Jalandhar in het Noorden van Indië onder presidium van den Scythischen koning Kanishka, ontstond eene scheuring, die de kerk permanent verdeelde in eene der Mahayanaleer en eene der Hinayana, deze laatste nog steeds bestaande op Ceylon, in Siam en in Birma, en volgens de geloovigen aldaar de kerk van het primitieve Boeddhisme.
„Yana" beteekent voertuig.
't Hinayana dan is het kleine voertuig, dat maar weinigen moeizaam naar het Nirwana brengt, terwijl het Mahayana, het groote, er velen zooveel lichter henenvoert.

Afb. 13

had raised the religion of the Buddhists to the religion of the Empire, the doctrine was not only eagerly taught in all parts of the country but missionaries were also sent across the frontiers and great conversions took place in Burmah, Siam, Ceylon, Nepal, Cashmir, Bactria and Afghanistan.

But, under Imperial patronage, the luxury of the orders increased, ritual became more complex and gradually more and more mystical mists enveloped the belief in which there were certainly beautiful tints but different among the different peoples, all according to the nature of their inner shades of difference. Finally, there were priests among them who strayed and strayed further and further from the fine bye-paths, all of which come from, and lead to, the path that then led through darkness like a silver, shimmering line.
Councils were necessary.
However, at a great conclave, held in the first century of our era, at Jalandhar in the north of India, under the presidency of the Scythian king Kanishka, there was a schism which divided the church permanently into one of the Mahā-yāna doctrine and one of the Hīna-yāna, the latter still existing in Ceylon, Siam and Burmah and, according to the believers there, the church of primitive Buddhism.

"Yāna" signifies vehicle. "The Hīna-yāna" is, therefore, the small vehicle that with difficulty carries but a few to Nirvāna, while „The Mahā-yāna" the big, vehicle, so much more easily takes many there.

Fig. 13

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Boeddah's woord volgens deze leer werd nu de waarheid voor de boeddhisten van bijna geheel het oosten. Blijvende kracht verkreeg het echter eerst in de volgende eeuw door de commentaren van Nâgardjoena, den patriarch, aan wien ze zouden zijn geopenbaard door den Nâgâradja, den slangen=koning — „nâgâ" beteekent slang — een der half=goden, die vaak in princelijke gedaante goedgunstig met de menschen in hun wereld verkeerde, in het inwendige der aarde de bewaarder was van schatten, en schatten hem zelfs door goden en heiligen toe=vertrouwd. Daaronder bevond zich ook „het Boek dat de middelen verschaft om te geraken aan den anderen oever der Wijsheid, welk werk door Shakya=moeni zelf zou zijn geschreven en ter bewaring gegeven aan den Nâgâkoning, totdat het begrip der menschen er rijp voor mocht zijn.

Nâgardjoena's geest, met den Nâgâradja tot in de diepste diepte der zeeën ondergedoken, bestudeerde in diens paleis dat nog onbekende boek.

Op het groote Pantheon=tableau is hij de derde afbeelding (zie afb. 7) van links in zittende houding op den lotostroon.

Evenals de Boeddha's is hij zonder hoofdbedekking, en gelijk zij heeft hij het haar op den kruin in=eene knot saâmgebonden, de bekende „oeshnisha." De steeds bij hem afgebeelde slangen omgeven ook hier zijn hoofd, klaar uitkomend tegen den donkeren aureool. Zijn blik is, als die van alle heiligen op deze schildering, vol van inwendig mysterie.

Door de Tibetanen wordt hij beschouwd als een der vier groote zonnen van het heelal, te weten: Shakyamoeni, Nâgardjoena, Atisha en Tsongkhapa, waarvan de laatste=drie incarnaties zouden zijn geweest van den eerste. Ofschoon de oorspronkelijke leer zegt, dat eenmaal het Nirwana bereikt, de Boeddha uitgesloten is van alle mogelijkheid tot inmenging in aardsche zaken, neemt het Tibetaansch boeddhisme aan, dat Shakyamoeni dat Nirwana eerst dan in zal gaan, als zijn opvolger Maitreya op aarde is verschenen. Tot zoolang zal, wanneer het geloof maar eenig gevaar bedreigt, hij zich weer telkens incarneeren.

Onder de kerkleeraren behoort Nâgardjoena tot de zes groote, die het zestal sieraden van het oosten vormen. Zij hebben vele diepzinnige en openbarende folianten nagelaten.

Op afbeeldingen komen zij meestal voor in twee groepen van drie, n.l. Nâgardjoena met Aryadeva en Asanga, en Dharmakirti (zie afb. 4) met Vasoe=banda en Dinnâga.

Buddha's word according to this doctrine now became the truth to the Buddhists of almost the entire East. It was, however, informed with permanent power only in the following century through the comments of Nâgarjuna, the patriarch, to whom they were sup=posed to have been revealed by Nâgâ=raja, the serpent=king, — "Nâgâ" means serpent — one of the demi=gods who, in princely form often communicated kindly with the people in their world. In the interior of the earth he was the keeper of treasure and treasure entrusted to him by gods and saints, too! Among these was "The Book that supplies the means to reach the other shore of Wisdom", which work is supposed to have been written by Shakya Muni himself, and given to the keeping of the Nâgâ king until Man's comprehension should be ripe for it.

The spirit of Nâgarjuna, sunk with Nâgâ=raja to the deepest depths of the seas, studied that still unknown book in his palace.

In the big Pantheon=tableau he is the third figure from the left (see fig. 7) in a sitting posture on the lotus throne.

Like the Buddhas, he has no head covering and, like them, his hair is gathered together in a bun on the crown of his head, the well=known "Ushnisha" (which covers a lump of flesh on the top of the head). The serpents always depicted with him here also surround his head, clearly visible against the dark aureole. His expression is, like that of all the saints in this picture, full of inner mystery.

By the Tibetans he is regarded as one of the four great suns of eternity, viz., Shakya Muni, Nâgarjuna, Atisha and Tson=K'apa hereof the three last=named are supposed to be incarnations of the first. Although the original doctrine teaches that, once Nirvāna is reached, the Buddha is excluded from all possibility of interference in earthly matters, Tibetan Buddhism assumes that Shakya Muni will only enter that Nirvāna after his successor, Maitreya, has appeared on earth. Until then, should the faith be menaced by any danger, he will be incarnated again and again.

Among the ecclesiastic teachers, Nâgardjuna belongs to the six great masters who form the six jewels of the East. They have bequeathed many profound and revelatory volumes. In representations they are mostly depicted in two groups of three, namely: Nâgardjuna with Aryadeva and Asanga; and Dharmakirti (see fig. 4) with Vasubanda and Dinnâga.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

trine now became
st the entire East.
anent power only
the comments of
they were sup-
Nâgâ-raja, the
ent — one of the
en communicated
d. In the interior
sure and treasure
ts, too! Among
es the means to
which work is
y Shakya Muni
g of the Nâgâ
should be ripe

th Nâgâ-raja to
udied that still

the third figure
ting posture on

d covering and,
gether in a bun
own "Ushnisha"
the top of the
l with him here
ible against the
e that of all the
mystery.
one of the four
uni, Nâgarjuna,
hree last-named
e first. Although
once Nirvāna is
m all possibility
betan Buddhism
only enter that
va, has appeared
ith be menaced
ated again and

gardjuna belongs
n the six jewels
many profound
ntations they are
three, namely:
Asanga; and
Vasubanda and

KONING SRONG
TSAN GAMPO
AFMETING:
0.81 — 0.53⅝ M.

KING SRON
TSAN GAMPO
SEIZE:
0.81 — 0.53⅝ M.

AFB. 14

FIG. 14

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Op ons groote tableau vinden wij allen op den eersten regel, van links geteld op nummer drie, vier en acht, en negen, een en twee.
Geen godsdienst verdrong ten tijde, dat menschen nog opene schoonheden waren, wat ooit tot het gemoed, uit de verbeelding van een vorigen had gesproken. Zoo werd de ensceneering van het boed≈dhisme al rijker en levendiger van kleur. Geliefde beelden van weleer, thans overwonnenen en bekeerden door het verlichtende woord, kwamen er in sâam tot schoone groepeeringen van verwoede verdedigers en stevige beschermers van 't geloof.
Reeds was Gautama≈Boeddha eeuwig verklaard, vàn en vòòr alle eeuwen. Vele Boeddha's werden aangenomen zijne komst op aarde vooraf te zijn gegaan, en vele hem nog te zullen volgen, verdeeld over tijdvakken –„kalpa's" geheeten – van bepaalden duur. Drie voorgangers had hij in zijn eigen kalpa, die gesloten wordt, nadat Maitreya, die vijf duizend jaren na Shakyamoeni's aardsch verscheiden het wiel van de leer voor de menschen begint te draaien, zijne roeping zal hebben vervuld. Alle deze Boed≈dha's zijn de menschelijke of Manoeshi≈Boeddha's. Het zien van karakter≈overeenkomst tusschen de diepere geestesuitingen van den mensch en• zijn uiterlijk . . . hoogere plotselinge inspiraties, van welke het „van waar?" voor den geïnspireerde zelf nog steeds zoo'n wonder blijft . . . dat alles zij de aan≈leiding tot het aannemen van Dhyani≈Boeddha's, geheel metaphysische wezens, één en al goddelijke inspiraties voor de menschelijke Boeddha's en van wie deze laatste dan de getrouwe schijnselen en gelijkenissen zijn.
De stille inkeer, die in zoovele gevallen reddend licht doet verschijnen, heeft aan het gebed de kracht gegeven de Dhyani≈Boeddha's tot hulp en bijstand te bewegen. Zij zijn voor de smeeking toegankelijk, evenals hunne emanaties, waartoe o.a. de boven≈vermelde Padmapani behoort.
Eene rij van Boeddha's, strenge onbewegelijkheden, gezeten op hunne lotostronen — het symbool der smetteloosheid — bezet op onze schildering den geheelen zesden regel. Hun haartooi is gelijk den zooeven beschrevenen van Nâgardjoena. Midden op het voorhoofd hebben allen eene kleine, ronde verhevenheid „de oerna" — op beelden vaak een kostbaren edelsteen –, waaruit als bliksemschichten de stralen kunnen schieten, die de wereld verlichten. Zij dragen de tunica der bedelmonniken „de késha", waaruit de rechterarm steeds bloot te voorschijn komt. Tronend met de onder zich kruislings over

In our big tableau we find them in the first row, counted from the left, as numbers three, four and eight, and nine, one and two.
In the times when human beings were honestly beautiful, no religion ousted that which had appealed to the mind from the imagination of a former. Thus the "Scenery" — as it were — of Buddhism became richer and livelier in colour. Beloved images of old, those now conquered and converted by the enligh≈tening word, were gathered in lovely groups of fierce defenders and staunch protectors of the faith. Gautama≈Buddha had already been declared eternal since and for all ages. Many Buddhas were assumed to have preceded his advent on earth and many are supposed to follow him, distributed over periods — called "Kalpas" — of a certain duration. He had three predecessors of his own "Kalpa", which is closed after Maitreya, who, five thousand years after Skakya Muni's earthly death, begins to turn the Wheel of Learning for man, shall have fulfilled his mission. All these are the human Buddhas or Manushi Buddhas.

The vision of resemblance of character between the deeper spiritual expression of man and his exterior . . . higher, sudden inspirations, of which the "Whence?" always remains such a miracle to the inspired soul, itself . . . . all this must lie at the base of the assump≈tion of Dhyāni≈Buddhas, entirely metaphysical beings, wholly divine inspirations for the human Buddhas and of which the latter are the true sheen and likeness.

Quiet introspection, which in so many cases sheds a salutary light, has given prayer the power to move the Dhyāni≈Buddhas to succour and support. They are pervious to appeal, like their emanations, to whom belongs the above≈named Padma≈pāni, among others.

A row of Buddhas, severe immobilities seated upon their lotus thrones — the symbol of stainlessness — occupies the whole sixth line in our picture. Their headdress is like Nâgarjuna's, just described. In the centre of the forehead, they all have a small, round elevation: the "Urna" — on figures often a valuable precious stone — from which rays can shoot like lightning shafts, which light the world. They wear the tunic of mendicant monks, the "késha", out of which the naked right arm always appears. Enthroned, with their legs crossed under them and the soles

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

in the first row.
s three, four and

gs were honestly
hich had appealed
of a former. Thus
uddhism became
ed images of old,
d by the enligh-
ovely groups of
tors of the faith.
declared eternal
as were assumed
earth and many
uted over periods
uration. He had
alpa", which is
usand years after
ins to turn the
l have fulfilled
nan Buddhas or

cter between the
d his exterior . . .
n the "Whence?"
he inspired soul,
se of the assump-
ly metaphysical
for the human
re the true sheen

nany cases sheds
r the power to
our and support.
heir emanations,
ed Padma-pāni,

lities seated upon
of stainlessness —
our picture. Their
described. In the
ve a small, round
s often a valuable
s can shoot like
vorld. They wear
"késha", out of
pears. Enthroned,
em and the soles

AFBEELDING VAN
VIJF STHAVIRA'S

AFMETING:
0.36⁵ — 0.48 M.

REPRESEN-
TATION OF
FIVE STHAVIRAS

SEIZE:
0.36⁵ — 0.48 M.

AFB. 15

FIG. 15

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

elkâar geklemde beenen en de voetzolen naar boven gekeerd, zijn zij in de houding, waarin Gautama-Boeddha in het lichaam zijner moeder zijne geboorte zou hebben afgewacht.
De Bodhisatwa's zijn steeds te herkennen aan hunne vijfbladige kroon, het kleed als van een hindoesch vorst, hunne rijke sieraden en de lossere houding. Soms draagt boven de kroon het haar het beeld van den Boeddha, van wien zij de Bodhisatwa zijn.
Shakyamoeni's oudste beeltenis dateert uit de eerste eeuw der chistelijke jaartelling. Vrij algemeen wordt beweerd, dat de boeddhistische kunst zich zou hebben gevormd sterk onder invloed van de Grieksche, waarvan toen in het noorden van Indië was verspreid. Edoch, zien wij de overeenkomst eigenlijk niet alleen maar in uiterlijkheden . . . een kleedval . . . een plooi? Doch de gèest . . . de gèest . . . de gèest, waar het in die kunst toch het allereerst om gaat!
De Oosterling, al van nature zoo geneigd tot keering in zichzelf, als boeddhist daar nog van kindsaf onophoudelijk toe aangezet, heeft als kunstenaar hòòg boven den artist van het westen voor, dat hij door die stâge naar binnenschouwing in eigen ziel zooveel eerder komt tot concipiëering en zooveel minder tot nabootsing. Van vele zijner creaties kan dan ook in waarheid worden gezegd, dat zij zijn gegroeid, uit den geest opgekomen als de bladeren uit den tak.
Maar, zoo door en door echt met al dat eigene van dien uitheemschen geest, valt wel zeer veel van het intrinsieke buiten de bevatting van den westerling, ja, vaak zelfs dat alleen nog maar de uiterlijkheden worden gezien, en daarop afgaande oordeelt men, zoekt verband met de kunst van andere landen, spreekt van invloeden, doch met dat al raakt men het wezen niet.
Vóór de verschijning van dat eerste beeld werd Gautama-Boeddha alleen maar symbolisch aangeduid. Zoo gaf men in onze drie begineeuwen ook de Christusfiguur aan. Pas in het jaar 313 komt de afbeelding — zoo gevonden in de catacomben van Sint Callistus — in menschelijke gedaante, terwijl het doode lichaam niet eerder dan in de achtste eeuw wordt geschilderd.
De beelden, die direct op Shakyamoeni's eerste beeld volgden, geven hem in de verschillende phases van diens leven weer. In vele van deze is overeenkomst met de latere statuen der Dhyani-Boeddha's en Dhyani-Bodhisatwa's.
Het vrouwelijk element in alle schepping, zelfs in de meest immateriëele, kende aan deze metaphysische wezens vrouwelijke wederhelften toe.

of their feet turned upwards, they are in the attitude in which Gautama-Buddha awaited his birth in his mother's body.

The Bodhisattvas can always be recognised by their fivebladed crown, clad like a Hindu prince, their rich jewel and the more relaxed attitude. Sometimes, above the crown, the thair carries the image of the Buddha of which they are the Bodhisattva.
Shakya Muni's oldest likeness dates from the first century of the Christian era. It is fairly generally asserted that Buddhist art was formed strongly under the influence of Greek art, some of which was then scattered over north India. Yet, do we not really see that resemblance only in appearances . . . in the fit of the clothes . . . a fold? But the spirit . . . the spirit . . . the spirit, which, in that art, comes in the very first place!
The Oriental, already by nature so inclined to introspection, as a Buddhist urged to it from early youth, has one advantage, as an artist, high above the artist of the West and that is that, through his continual introspection into his own soul, he is more apt to conceive and far less to imitate. Of many of his creations it may truthfully be said that they have grown, coming out of his mind like the leaves from a twig.
But, however through and through familiar with all that is peculiar to that exotic mind, very much of what is intrinsic is beyond the comprehension of Western man. Indeed, often even, only appearances are seen and, judging from them, criticism is made, connection sought with the art of other countries, influence is spoken of — yet with all that, the core is not reached.
Before the appearance of that first likeness, Gautama-Buddha was indicated only symbolically. In the same way, the Figure of Christ was indicated in our first three centuries. A picture does not appear until the year 313 — found in the catacombs of Saint Callistus — in human form, while the dead body was not painted until the eighth century.

The pictures which immidiatelly followed Shakya Muni's first, show him in the various phases of his life. In many of these there is a likeness to the later statues of the Dhyani-Buddhas and Dhyani-Bodhisattvas.
The feminine element in all creation, even in the most immaterial, awarded feminine other halves to these metaphysical beings.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Tezamen met deze, hunne „sakti's" — zoo in 't Sanskrit geheeten, in het Tibetaansch is haar naam „Yoem" — worden zij steeds copuleerend gedacht. Geen lamaïstisch priester zal daar echter ooit eenige obscène weergave in zien. Die voorstelling — in Tibet de yab-yoem-sjoedpa geheeten: „de vader de moeder omstrengelend" — is de veralgemeening van de bevruchting van de stof door den geest, het groote principe, waar alles uit ontstaat.
Maar beide energiëen symbolizeeren zoo ook tevens de opperste kracht, in den godsdienst gekeerd tegen al wat de leer en haren getrouwen kwaadwillig mocht wezen gezind.
Het is daarvoor, dat wij ze vaak afgebeeld zien met de meest afschrikwekkende gezichten, demonen vertredend. Nochtans de uitvoerders van hun wil zijn de Dharmapâli — „Defensores fidei" —, de Tibetaansche Dragsheds, „de vreeselijke beulen" — met of zonder sakti — waartoe als geweldigsten de tot het boeddhisme bekeerde goden van het hindoeïsme behooren.
Van de yab-yoem-sjoed-pa stelling zijn twee geheele reeksen op ons groote Pantheon-tableau (zie ook middenrij, afb. 11). De figuren hebben talrijke armen en attributen.
Veelarmigheid in Oostersche afbeelding duidt immer op macht. Een aldus voorgesteld strijder is een geducht heer, een god of godin der liefde met vele armen is aan liefde rijk.
Onder de boeddhistische attributen wordt eene eerste plaats ingenomen door de „vajra", de bliksemschicht, die de booze geesten weert, en door het vlammende rad van de leer „.de shakra".
Zooals bij de draaiing van 't wiel elk deel steeds weer verschijnt, zoo gaan al de paden in de leer steeds tot de eeuwige waarheden terug.
De leer te verkondigen, die waarheden te toonen heet dan ook in Oostersche beeldspraak „het doen wentelen van het wiel".
Op boeddhistische altaren doet de shakra, van goud prijkend op een gouden voetstuk, in vorm denken aan het ostensorium der katholieken.
Zoo op de hier afgebeelde schildering van Amitayoes (zie afb. 12) onder diens monumentale beeltenis, waarvan tezamen de handen in den schoot houden de gouden met ambrosia gevulde flacon.
Amitayoes is de Dhyani-Boeddha van het eeuwige leven, eene nevengestalte van Amitabha, die hem is van het eeuwige licht.
Op nog eene andere hier afgebeelde schildering (zie afb. 13) zien wij die godheid weer, en wel in

Together with these, their "Saktis" (called by this name in Sanskrit; in Tibetan the name is "Yum"), they are always conceived in intercourse. No Lamaistic priest will ever see anything obscene in this. This representation — called in Tibet, the "Yab-yum-shud-pa", i.e., "The father embracing the mother" — is the generalisation of the fructification of matter by mind, the great principle from which everything springs.
But at the same time both energies symbolise the supreme power, pitched in religion against everything which might be inimical to the doctrine and its adherents.
It is for this reason that we often see them represented with the most terrible faces, trampling upon demons. Nevertheless, the executors of their will are the Dharma-pâlas — "Defenders of the Faith" — the Tibetan Dragsheds, "The terrible executioners" — with or without sakti — the mightiest of whom belong to the Hindu gods converted to Buddhism.

Of the yab-yum-shud-pa representation there are two whole series in our big Pantheon tableau (also see middle row, fig. 11). The figures have numerous arms and attributes.
In Oriental imagination, many arms always indicate power. A warrior thus represented is a formidable lord; a god or goddess of fove with many arms is rich in love.
Among Buddhistic attributes, the "Vajra" — the thunderbolt which averts evil spirits — and the flaming wheel of the doctrine. "The shakra", occupy the first place.
In the same way as, with the rotation of the wheel, every part continually re-appears, so do all the paths of the doctrine always lead back to eternal truths. Indeed, in Oriental metaphorical parlance, to proclaim the doctrine, to point out those truths is called "To turn the wheel".
On Buddhist altars, the shakra, of gold shining on a gold pedestal, is in form reminiscent of the Catholic Monstrance.
Thus in the picture of Amitayus here represented (see fig. 12) under his monumental image, both whose hands hold the gold flagon in his lap, filled with ambrosia.
Amitayus is the Dhyani-Buddha of eternal life, the equal of Amitabha, who is the Dhyani-Buddha of eternal light.
In yet another picture represented here (see fig. 13) we see this divinity again in a little medallion at

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

klein medaillon bovenaan op dat smalle, subliem≈statige, decoratieve doek, waarop streng gestyleerd oprijst van de uit de golven zich verheffende bloem van het Oosten Tibets heiligste spreuk, het „om ma≈ni pad≈me hoem", het „eere het juweel in den lotos", waarmede Padmapani is bedoeld.
In den aanvang der zesde eeuw vereenigde de leer van het Mahayana zich met de toen door Asanga gestichte Yogacarya of Tantra≈school, die de voor≈schriften gaf, volgens welke de zielen van zeer bijzondere wezens van de Dhyani≈Boeddha's en ≈Bodhisatwa's bovennatuurlijke krachten zouden kunnen erlangen.
De mirakelen van het oosten... Reizigers deden er ons de ongeloovelijkste verhalen van; wij hebben ons hoofd dan ook ferm geschud, en toch waren er zeer betrouwbare, scherpzinnige lieden bij.
Er is echter zóóvéél, dat zich in de westersche philo≈sophie niet thuis gevoelt.
Is het u, lezer, nooit overkomen, dat gij iets ver≈richttet, waar gij een vorig moment u nooit toe in staat had geacht? Gij hebt toen uwe gedachten op dat iets geconcentreerd, niet waar? En er is stilte in u gekomen. En met die stilte kwam helderheid, totdat het opeens zóó klaar in u werd, dat gij wist hoe te handelen en het toen ook kon, wijl gelijk met dat „hoe" er de kracht toe was ontstaan.
En zóó kan het u zijn gegaan, dat wanneer gij het later beziet, gij voor uzelf wonderen hebt gedaan. Zoo kan bij groote geesten concentratie van innerlijke aanschouwing leiden tot eene extase, dat zich alle luchters in de ziel ontsteken, en er is licht, òvèràl licht. Maar voor het inwendig oog geen verblindend, zooals de zon kan zijn voor den blik naar buiten, en die toch nooit meer laat zien dan een wereld van schijn. Dan wordt aanschouwd, wat de schijn weerhield, en de geest wordt één met den geest van 't heelal. In dien verheven staat worden ont≈dekkingen gedaan, de groote gedachten geconcipiëerd, wordt door den enkeling een levende wereld van schoonheid aan de nuchtere schijnwereld der menschen geschonken.
Maar nooit is de geest vaardig, zoolang die ziels≈toestand niet is bereikt.
Waar in het oosten zintuigen zijn zóó fijn, dat men gerust van meerdere kan spreken, daar bestaan vermogens voor bevatting, die wij missen.
Zoo wij hier ons daar al geen voorstelling van kunnen maken, hoe zouden wij het dan van ziels≈toestanden met die uitingen, waarvan reizigers ons hebben verhaald?

the top of that narrow, sublimely majestic, decorative canvas, from which rises, strictly stylised, from the flower of the East, Tibet's holiest proverb soaring from the waves: the "Om ma≈ni pad≈me hum", the "Honour the jewel in the lotus", by which Padma≈pāni is meant. At the beginning of the sixth cen≈tury, the doctrine of the Mahā≈yāna united with the Yogācārya, or Tantra school, founded by Asanga, who prescribed that the souls of very exceptional beings of the Dhyani≈Buddhas and Bodhisattvas could acquire supernatural powers.
The miracles of the East — travellers told us the most unbelievable stories about them; and, indeed, we shook our heads wisely and yet there were very reliable, ingenious people among them.
There is, however, so much that does not feel at home in Western philosophy.
Has it never happened to you, my reader, to perform something which, a moment before, you would never have thought yourself capable of? You then concentrated your thoughts upon that something, didn't you? And peace came within you. And with that peace came clarity until it suddenly became so clear to you that you knew how to act and you were then able to do it, too, as, together with that "how" the strength for it was born. And it might have happened to you that if you looked back upon it later you, to your own mind had performed a miracle.
Thus, with big minds, concentration upon introspection may lead to an ecstasy, till every lustre in the soul is ignited and there is light, light everywhere. But not blinding to the inner eye as the sun can be to the physical eye which, however, never sees more than a world of appearances only. Then is seen what appearance had hidden and the spirit becomes one with the spirit of eternity. In that exalted state discoveries are made, great thought conceived and aliving world of beauty is bequeathed by the individual to the prosaic show≈world of man.

But never is the mind ready so long as that state of soul has not been arrived at.
As, in the East, the senses are so fine that one may safely speak of several, there they have powers of comprehensi which we lack.
If we here are unable to form an india even of this, how then can we do this of psychological conditions with those expressions of them of which travellers have told?

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Er is zóó- en zóóveel, dat niet in de philosophie van het westen past . . .
Van de vierentachtig heilige toovenaars, die in de kerk van Tibet voorkomen, is de voornaamste Râhoelabhadra, op den eersten regel onzer groote schildering het tiende beeldje (zie afb. 8). Hij was de leermeester van Nâgardjoena. Zij allen worden steeds afgebeeld: het bovenlijf bloot, op het hoofd de oeshnisha, terwijl de uiteinden van het haar los over de schouders vallen.
Zoo vol leven, beweging, licht en kleur, met netwerken van de aller-subtielste wijsgeerige vertakkingen — zijn in het oosten godsdienst en philosophie niet altoos innig één geweest! — en met naast deze uitgroeiingen ook vele vèrgroeiingen zeker tevens, kwam dan het boeddhisme tijdens de regeering van koning Srong Tsan Gampo Tibet binnen.
Echter eerst in de volgende eeuw drong het tot de diepte der menschen door, toen de Indische leeraar Padma-Sambhava „de uit den lotos geborene" de duivels van de shamanistische bevolking voor het volk erin opnam als bekeerden en daarna niet minder felle verdedigers van de leer (en zoo alleen konden zij in de vereering der Tibetanen blijven voortbestaan) dan de alreeds voor den Boeddha gebogene goden der bramanen, waartoe zelfs de bloeddorstige Doerga, de meest gevreesde vrouw van Sjiwa behoorde, de moeder, die het bloed van haar eigen kind uit een menschenschedel dronk.
Deze, Lhamo in Tibet geheeten, vinden wij als derde voorstelling op de negende rij van ons groote Pantheon-tableau. Twee van haar acolieten gaan haar vooraf (zie afb. 10, onderste rij), nog twee anderen eindigen den regel.
Op hare rijdieren als wilde verschrikkingen roepen zij voor den geest eenen heksensabbat op, waarin een fougue, dat elke zoodanige voorstelling, uit het westen ons bekend, er tam bij wordt.
Padma-Sambhava bracht voor de Tibetanen het boeddhisme voor het eerst in hun eigen licht, hij bouwde het eerste monnikenklooster en geldt sinds algemeen als de stichter van het lamaïsme.
„Lama" beteekent „verhevene", een titel, oorspronkelijk gegeven aan hooge geestelijken, thans uit hoffelijkheid aan een elken monnik.
Toch was de oude godsdienst met zijn Bon-priesters verre van uitgeroeid. Na Padma-Sambhava nam de macht ervan opeens schrikbarend toe, bloedige geloofsvervolgingen hadden plaats, en omstreeks het jaar negen honderd zou onder de regeering van den shamanistischen despoot Landarma het lamaïsme

There is so much, so much, that does not fit into the philosophy of the West.
Of the eighty-four holy magicians who appear in the temple of Tibet, the principal is Rāhulabhadra, the tenth little figure in the first row of our big picture (see fig. 8). He was Nâgardjuna's teacher. They are all always depicted as follows: The upper part of the body bare, an ushnisha on the head, while the ends of the hair hang loose over the shoulders.
So full of life, movement, light and colour, with meshes of the most subtly philosophical ramifications — have not religion and philosophy always been intimately one in the East! and so, next to these enlargements and, certainly, many deformations, Buddhism came into Tibet during the reign of king Sron Tsan Gampo. It was only in the following century, however, that it penetrated to the depths of the people, when the Indian teacher, Padma-Sambhava — "He that was born from the lotus". — included in it for the people the devils of the Shamanistic population as converts and they afterwards became just as ardent defenders of the faith (and in this way only could they continue to be venerated by the Tibetans) as the Brahman gods already subject to the Buddha among whom was also bloodthirsty Durga, the most feared woman of Shiva, the mother who drank the blood of her own child out of a human skull.
We find her — called "Lhamo" in Tibet — as the third representation in the ninth row of our big Pantheon tableau. Two of her acolytes precede her (see fig. 10, bottom row) and another two finish the row.
On their mounts like wild terrors, they call to mind a witches' sabbath in which there is a fury, the like of which in a any Western representation of the kind known to us, is tame beside.
Padma-Sambhava put Buddhism before the Tibetans for the first time in their own light; he built the first monastery and, from that time has been looked upon as the founder of Lamaism.
"Lama" means "Exalted", a title originaly bestowed upon high-placed priests, now given to every monk out of courtesy.
In spite of this, the old religión, with its Bon-priests, was far from being exterminated. After Padma-Sambhava its power suddenly increased alarmingly; bloody religious persecutions took place and about the year 900, during the reign of the Shamanistic despot Landarma, Lamaism would have entirelly

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

geheel uit Tibet zijn verdwenen, ware niet tijdig door 's konings vermoording aan diens verdelgend bewind een einde gekomen.
De uitgewekenen stroomden het land weder binnen, de kloosters vulden zich opnieuw en de aanhang werd grooter nog dan weleer, alhoewel met veel meeningsverschil. Wederom was het een pandita, een Indische strafdragende wijze, van name Atisha, die in de elfde eeuw de verdoolden naar het pad der waarheid bracht.
De door hem hervormde geestelijke gemeente, „de Kadam=pa" (Tib.) zou drie en een halve eeuw later onder Tibets grootsten lama „Tsongkhapa", de nog zooveel strengere orde der Deugdzamen „de Geloegs=pa" (Tib.) worden, de kerk, waartoe nog heden ten dage bijna geheel het rijk behoort.
In het jaar 1038, hetzelfde, waarin Atisha in Tibet kwam, werd in het hartje des lands Tibets voor alle tijden meest geliefde dichter geboren. Nog worden er Milaraspa's liederen, zijn „Honderdduizend ge=zangen", in tallooze exemplaren gedrukt en door het volk gelezen. Hij werd een kluizenaar der berg=wildernis, die daar, ondanks zijn strenge boetedoening en stâge meditatie de frischheid en humor van de bewoners der hoogere streken behield.
Wanneer hij na lange tijden van afzondering met luchtige schreden naar de menschen omlaag kwam, dan was er feest in het dal. En hij toog het land door, met zijn schoon, levendig woord de lieden leerend en bekeerend en als geen tot de ziel van het volk doordringend door zijn immer opgewekt, door en door Tibetaansch karakter. Nog in zijn ouderdom was hij hun een schatkamer van liederen. En of hij de menschen ook lief had? Als hij voor maanden in de ontzaglijke eenzaamheid weder was teruggekeerd, dan wist een elk beneden den eenzame daarboven hun aller vriend.
Zoo leeft hij nog in de verbeelding van het volk voort, en wellicht heeft géen zóó hunne geloovige diepte weten te raken als deze, hun dichter Milaraspa.
Op onze groote schildering is hij het vierde beeldje van regel twee (zie afb. 9).
Gezeten in een berggrot op een tijgervel — het kleed, dat de heilige scheidt van de profane aarde — luistert hij met de hand achter het rechter oor naar de stemmen der stilte. Hij ziet er uit als van eeuwige jeugd en zeer vrouwelijk. Trouwens alle hier van Boeddha's barmhartigheid doordrongene verkon=digers zijner leer hebben dat voorkomen min of meer.

disappeared from Tibet, had not the murder of the king brought his destructive rule to a timely end. The refugees streamed back into the country, the monasteries were again filled and there were even more adherents than before in spite of the fact that there was much difference of opinion. It was again a "Pandita", a staff=bearing sage, by the name of Atisha who, in the eleventh century, brought the strayed sheep back to the path of truth.
The religious community reformed by him, the "Kadam=pa", was, three and a half centuries later under Tibet's greatest lama "Tson=K'apa", to become the so much stricter order of the Virtuous, the "Gelug=pa", the sect to which, even to the present day, almost the entire kingdom belongs.
In the year 1038, the same in which Atisha came to Tibet, this city's most beloved poet of all time was born in the heart of the country. Innumerable copies of Milaraspa's songs, his "Hundred thousand songs", are still printed and read by the people to=day. He became a hermit of the moutain wilder=ness and, in spite of his strict penance and steady meditation, preserved there the freshness and humour of the inhabitants of the higher=lying parts.
When, after long periods of seclusion, he came down to the people below with a light tread, there was rejoicing in the valley. And he wandered about the country, teaching the people with his beautiful, stirring word and converting them, penetrating as no other could to the soul of the people by dint of his ever cheerful, through=and=through Tibetan character. Even in his old age he was a treasure=house of songs to them. And did he also love the people? When he had returned for months at a time to immense solitude, everyone below knew that that solitary man up there was the friend of them all.
And like that he survives in the imagination of the people and probably no=one has ever been able to affect their pious depths so much as this, their poet Milaraspa.
In our big picture he is the fourth little figure in row two (see fig. 9)
Seated upon a tiger skin (the apparel that disting=uishes the saint from the profane) in a mountain cave, he is listening, with his hand behind his right ear, to the voices of silence. He looks like the personification of eternal youth and very feminine. As a matter of fact, all the proclaimers of Buddha's doctrine who are impregnated by his mercifulness, have this appearance more or less.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Edoch, is eens dichters gemoed niet vrouwelijk? En zijn alle groote wijzen van het Oosten met hun woord geen dichters geweest?
Op denzelfden regel van Milaraspa zien wij op de negende plaats een figuurtje (zie afb. 1), wellicht het roerendste in uitbeelding van het geheele tableau, Tsongkhapa, een beeldje als van een praeraphaëlitische innigheid, en waarvan de gelaatsuitdrukking doet denken aan de teêrgevoelige madonna's uit dien overschoonen Italiaanschen tijd.
Hij, de groote lama, die tegen het jaar 1400 de laatste zuivering bracht in de leer en onder de geestelijken weder de oorspronkelijke tucht, zit hier stralend van vlekkeloos innerlijk op den lotostroon met de voeten in de houding als van den Boeddha, de handen geheven in eene moedra voor den borst. Van tusschen wijsvinger en duim van elk gaat naar terzijde omlaag een stengel, die om de elleboog zich ombuigt, om dan bebladerd loodrecht weer omhoog te gaan tot den schouder, waar hij eindigt in de heilige bloem als draagster elk van een van Tsongkhapa's beide attributen: het opstekende zwaard, dat de duisternissen klieft, en het Boek van de Leer. Gedekt is de heilige met de gele mitra, de puntige lamamuts, waarvan de kleur eens door hemzelf zoo werd ingevoerd ter onderscheiding zijner secte van de niet bekeerde monniken met roode mitra.
Ofschoon in onderdeelen van Tibets kunst onmiskenbaar verwantschap met China is, heeft de geest toch veel meer gelijkenis met dien van de Ariërs van het aloude Indië. Er zijn zelfs gevoeligheden in van sentiment, waardoor die kunst ons iets dichterbij staat dan hare zusters van het Hemelsche Rijk en van Japan.
En of zij van geheel Azië de allerschoonste niet is?
Wij hebben gezien hoe druk eens het verkeer met Indië is geweest. Geestelijke gezantschappen gingen er heen en kwamen er wijzer van terug; verlichte Indische pandita's verkeerden aan het hof van Tibet op verzoek der koningen zelf; eindeloos was steeds de opkoop van heilige Indische geschriften, in dier mate zelfs, dat de boeddhistische geleerden van thans het er unaniem over eens zijn, dat, om tot de boeddhistische wijsheid geheel door te kunnen dringen, men eerst nog de sleutels zal moeten gaan halen voor de reusachtige kloosterbibliotheken van Tibet; het Sanskrit, dat nog de liturgische taal er is (bijschriften, alhoewel met Tibetaansch karakter zijn bijna altijd in het sanskrit), ... dat alles duidt wel degelijk op zeer groote geestelijke aansluiting met Indië.

Indeed, is not a poet's mind feminine? And have not all great philosophers of the East been poets with their word?
In the same row as Milaraspa, we see a little figure in the ninth place (see fig. 1), possibly the most moving in delineation of the whole tableau. Tson K'apa, as of Prae-Rhafaelite fervour, and whose facial expression is reminiscent of the tender madonnas of that super-beautiful, Italian time.

He, the great lama who, in about 1400, was the last to purify the doctrine and who re-established the original discipline among the priests, sits here shining with unstained soul upon the lotus throne, his feet in the same position as the Buddha's, his hands raised in a "mudra" in front of the breast. From between the forefinger and thumb of each hand, a stalk hangs down sideways, bends at the elbows and then, leaved, rises straight as an arrow to the shoulder, where it ends in the holy flower as carrier each of one of Tson K'apa's two attributes: the upright sword that cleaves darknesses and the Book of Doctrine. The saint is covered with the yellow mitre, the pointed lama-cap, the colour of which was once introduced by himself to distinguish his sect from the unconverted monks with red mitre.
Although there is an unmistakable relationship to China in subdivisions of Tibet's art, yet the spirit of it is far more akin to that of the Aryans of ancient India. It even contains sensibilities of sentiment through which that art stands somewhat nearer to us than its sister arts of the Celestial Empire and Japan.
And whether in all Asia it is not the most beautiful?
We have seen how important traffic once was with India. Spiritual embassies went there and came back the wiser; enlightened Indian panditas sojourned at the court of Tibet at the request of the kings, themselves; the purchase of holy Indian scriptures was endless, to such an extent, in fact, that presentday Buddhist scholars are unanimously agreed that, to be able to penetrate entirely into Buddhistic wisdom, it would be necessary first of all to fetch the keys of the enormous monastery libraries of Tibet; Sanskrit, which is still the lithurgic language (annotations, although written in Tibetan characters, are nearly always in Sanskrit)... all that points decidedly to very close spiritual connection with India.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Maar uiterlijk toch ook zien wij overeenkomst tusschen de kunst dier beide landen; zoo in kleeding, hoofdversiering . . . alleen al de lànggesteelde lotos=bloem is geheel Indisch, al komt zij zoo ook in China voor, maar daar dan toch voornamelijk alleen in zeer oude tempelgrotten, zooals bij de bodhisatwa's in die grandiose overvloedig bebeeldhouwde grot=gewelven in Honan, die uit den eersten tijd dateeren van 't Chineesch boeddhisme, toen China nog voort=durend met Indië voeling hield.
Het is of die bloem daar met haar langen stengel zoo vanuit het oud Indische beeldhouwwerk is overgenomen.
Tijden van ontstaan van Tibetaansche schilderingen zijn moeilijk vast te stellen, men heeft hier weinig gegevens voor.
Een stuk als het groote Pantheon=tableau is uit een bloeitijd. Afgaande op houtsneden uit het begin der vijftiende eeuw, nog in Peking bewaard, zal vermoedelijk dit doek zijn uit het einde dier eeuw. Klaarblijkelijk het minst oud is de kleinste van de hier afgebeelde schilderingen (zie afb. 15).
Het is een stuk uit een weeldeperiode. Het is rijk, een gedistingeerde oogenlust. Maar, 'schoon in enkele van de kleinere figuren de geest=diepte bereikt, is hij overigens op lange na zoo geserreerd niet als die van 't groote Pantheon=tableau.
En meer dan bij de andere stukken kan hier sprake zijn van Chineeschen invloed.
Het is eene voorstelling van een vijftal van de achttien voornaamste gecanoniseerde discipelen van Gautama=Boeddha, die de Sthavira's heeten, hetgeen „de Oudsten" beteekent. Zij waren de eersten, die als missionarissen over de grenzen gingen.
Bovenaan links op dien Chineeschen zetel is Skakya=moeni's zoon, Rahoela, gezeten, wiens beide handen dragen zijn attribuut, de kroon der Dhyani=Boeddha's en =Bodhisatwa's.
Daaronder troont Vakoela met de steeds bij hem behoorende Nakoela, de juweelen spuwende rat, het embleem van den rijkdom;
Onder hem Pindôla met de aalmoezenschaal en het boek;
Dan onderaan wat hoogerop rechts Bhadra met in de linkerhand zijn boek, terwijl de rechter, daarop rustend, onderricht;
En eindelijk boven hem Ajita, als altijd zonder zinne=beeld, terwijl de handen tezamen eene moedra vormen.
Maar terzijde van hem, voor den toeschouwer geheel rechts, zien wij een kleiner afgebeelde, gehelmde figuur, die eenige opgerolde heilige geschriften aan=

But also in appearance we see the likeness between the art of those two countries; in dress, head=dress . . if only in the long=stemmed lotus flower, which is quite Indian, even though it is also seen in China but there principally only in very ancient temple=caves, such as in the case of the Bodhisattvas in those grand, super=abundant, scultured cave=vaults in Honan, which date from the first period of Chinese Buddhism, when China kept in constant touch with India. It is as if that flower, with its long stalk, had been transplanted from old Indian sculpture=work.
Times of origin of Tibetan paintings are difficult to fix as we have not sufficient particulars at our disposal here for that purpose.
A piece such as the big Pantheon tableau was created in a time of prosperity. Judging from woodcuts of the beginning of the fifteenth century still preserved in Pekin, this canvas probably dates from the end of that century.
The smallest of the pictures represented here (see fig. 15) is obviously the youngest. It is a piece produced in a period of luxury. It is rich, a distinguished joy to the eye. But, although the spirit reaches some depths in a few of the smaller figures, it is otherwise far from being as closely knit as that of the big Pantheon tableau. And here, more than in any of the other pieces, Chinese influence may be detected.
It is a representation of five of the eighteen principal, canonised disciples of Gautama=Buddha, who are called the Sthaviras, which means "The Oldest". They were the first to cross the frontiers as missio=naries.
At the top, in the left=hand corner, on that Chinese seat is Shakya Muni's son, Rahula, whose two hands carry his attribute, the crown of the Dhyani=Buddhas and Bodhisattva. Under him Vakula is enthroned with Nakula, the jewel=spitting rat — the emblem of wealth — that always accom=panies him. Under him Pindôla with the offertory plate and the book. Then, right underneath, some=what higher up to the right, Bhadra with his book in his left hand, while his right, resting on it, teaching. And finally above him, Ajita, as always without emblem, while the two hands form a mudra.

But at his side, to the right of the spectator, we see a smaller, helmeted figure who, bringing along several scrolls of holy scriptures, rides astride the

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

brengend, den bekenden mythologischen Chineeschen leeuw berijdt, welk beest hier zeer gelijkt op voorstellingen ervan van China uit de achttiende eeuw, uit den tijd van keizer Kienloeng.
Die figuur moet de keizer zelve zijn.
Nadat in 1723 de rust in Tibet, na meer dan eene halve eeuw van heftige binnenlandsche beroeringen, weder was hersteld door den toen over China regeerenden machtigen keizer Kanghi, werd door deze het wereldlijk bestuur er in handen gegeven van de kerkelijke overheid. Echter eerst in 1751 werd door het krachtig optreden van Kienloeng die toestand blijvend.
Geen wonder, dat deze vorst bij de lama's in groot aanzien kwam, dat nog toenam, toen hij de Tibetaansche canonieke werken van het Sanskrit liet overzetten in de taal van het land zelve, in die van Mongolië, China en Mandsjoerije, de landen, waarin de godsdienst van Tibet door de missionarissen was verbreid. Hij werd daarop verklaard eene incarnatie te zijn van Mandsjoesri, den god der wijsheid, en zijne beeltenis werd als zoodanig toen in het Pantheon opgenomen.
De Chineesche invloed nu, die uit de schildering met de vijf Sthavira's spreekt, is van den grooten weelde-tijd van keizer Kienloeng. Het stuk moet dus uit de tweede helft zijn van de achttiende eeuw.
Maar van welk een innerlijken rijkdom geven al deze schilderingen blijke: het meest verheven geestelijke gevat in een weelde van kleur, waarvan het met goud overzeefde groen is als het lichtrijke kroost in de donkere slotgracht, waarover de stille middagzon speelt, het Indisch rood de diepte heeft als van oud oostersch lak, het ivoorblank is als een schemerschijn, en het turkoois lijkt van uit rijp cloisonné. En alles van een cameeïge gaafheid!
Zij, die de origineelen zagen, erin op zijn gegaan, zij allen kwamen tot de overtuiging, dat hier onze tijd wel dood-, dood-arm is!
Hoe wonderlijk, dat er nog één land op aarde bestaat, waar Europa niet wordt toegelaten!
Hoe goed van die hooge bergen, van die allerhoogste, om juist daar te wezen, waar anders de gevaarlijkste indringer zou binnenkomen!
Want waar de Europeaan ooit met zijn macht is binnengerukt, daar heeft hij nooit veel goeds gedaan.
Hef in die landen, waar eens een waarachtige gemeenschapskunst was, den spiegel der kunst maar op, die de betrouwbaarste is voor de weer-

well-known mythological Chinese lion. This animal very much resembles Chinese representations of it out of the eighteenth century, in the time of the Emperor Kienlung. The figure must be the Emperor himself.
After peace had been re-established in Tibet in 1723 by the powerful Emperor Kanghi then reigning over China, after more than half a century of violent civic troubles, this Emperor gave to the ecclesiastical authorities the temporal government of Tibet. This state of affairs, however, did not become permanent until 1751, through Kienlung's determined action.
No wonder that this prince was held in great respect by the lamas, a respect that increased when he had the Tibetan canonical works translated from the Sanskrit into the language of the country, into that of Mongolia, China and Manchuria, the country in which the missionaries had spread the religion of Tibet. He was thenceforth declared to be an incarnation of Manju-shrī, the god of wisdom, and his portrait was admitted to the Pantheon.
Now, the Chinese influence which is felt in the painting of the five Sthaviras was done in the time of great opulence in Emperor Kienlung's reign. The piece must, therefore, date from the second half of the eighteenth century.
But to what inner riches all these paintings bear testimony! The most exalted spirituality set in a wealth of colour, of which the gold-shot green is like finely coloured duck-weed in a dark moat over which the quiet midday sun is playing; the Indian red has the depth of old Eastern sealing wax; the ivory white is like twilight and the turquoise is as though taken from ripe cloisonné. And everything of cameo-like finish and soundness!
Look at it well. They who have seen the originals, lost themselves in them — they all come to the conclusion that our time here is very, very poor!
How wonderful that there should be one country in the world to which Europa is not admitted!
How good of those high mountains, of those very highest, to be just there where, otherwise, the most dangerous intruder would enter. For, wherever he has marched into with his power, the European has never done much good.
In those countries where there was once a true, communal art hold up the mirror of art which is the most trustworthy for the reflection of

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

gave van het beeld van 't Geluk, en zie daar de gezondheid eens van!
Het Himalaja, het hoogste gebergte der aarde, waar de bronnen zijn van den Indus!
Aan die bronnen rijst het kristallen paleis van Sarasvati, doch nimmer te zien voor wie hare zangen in de wateren nooit hoorde.
Wie ze eens wèl mocht vernemen, voor hem zal Tibets kunst zich openen, en er zullen momenten voor hem zijn van de hoogste verrukking!

the image of Happiness and just see the health of it!
The Himalaya, the highest mountain on earth, where the springs of the Indus are! At those springs rises the crystal palace of Sarasvati but invisible to those who have never heard her songs in the waters.
Whoever may still hear them, to him Tibetus art will reveal itself and for him there will be moments of the highest ecstasy!

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DRUK VAN BLIKMAN & SARTORIUS, AMSTERDAM

